

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ТРЕНД ЦИФРОВИХ ЗМІН»

Шифр програми: ЗК/2024/006

Рік запровадження програми: 2024

Програму
затверджено:

рішення Науково-методичної ради Київського
національного університету імені Тараса Шевченка
від 25 квітня 2024 року № 04-24

Програму погоджено:

наказ Національного агентства України з питань
державної служби від 14 червня 2024 року № 94-24

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Штучний інтелект як тренд цифрових змін
Шифр програми	ЗК/2024/006
Тип програми за змістом	загальна короткострокова програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	дистанційна у синхронному режимі
Цільова група	державні службовці, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В»
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	0,67 кредиту ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	загальна тривалість програми: 5 днів протягом тижня
Мова(и) викладання	державна
Напрямо(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	цифрова грамотність
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	цифрова грамотність; професійні знання методів збирання інформації та принципів прогнозу подій і процесів; виконання на високому рівні поставлених завдань
Укладач(і) програми	Заярний Олег Анатолійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, olehzaiaarnyi@knu.ua; Оришук Василь Валерійович, тренер з інтерактивного навчання, здобувач PhD у галузі «Публічне управління та адміністрування» кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, voryshchuk@ukr.net
2. Загальна мета	
Формування та удосконалення професійних компетентностей державних службовців щодо основ штучного інтелекту (ШІ) та його важливої ролі у сучасному цифровому розвитку, етичних та правових аспектів використання ШІ у сфері публічного управління; оновлення знань та розвиток умінь і навичок, необхідних для успішного використання інструментів ШІ для оптимізації робочих процесів; ознайомлення учасників навчання з основними аспектами кібербезпеки та конфіденційності даних, які стосуються використання ШІ; оновлення знань та розвиток умінь і навичок, необхідних для захисту інформації та запобігання кібератакам у контексті ШІ	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	концепцій ШІ, включаючи основні поняття, такі як машинне навчання, нейронні мережі, обробка природної мови та комп'ютерний зір; етичних та правових аспектів використання ШІ в публічному секторі, включаючи прозорість алгоритмів, захист особистих даних та нормативно-правове забезпечення

уміння	аналізувати вплив ШІ на різні сфери життя, а також розпізнавати види цифрової пропаганди засобами ШІ; оптимізувати робочі процеси за допомогою інструментів ШІ, таких як ChatGPT, Microsoft Copilot, Google Gemini тощо
навички	застосовування інструментів ШІ професійного спрямування, такі як Суд на долоні, Verdictum PRO, DOZORRO тощо, для оптимізації своєї роботи в публічному секторі; забезпечення кібербезпеки та конфіденційності даних в контексті використання ШІ, включаючи методи виявлення кіберзагроз та налаштування конфіденційності при використанні платформ ШІ
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Дистанційно в синхронному режимі передбачається участь у вебінарах, під час яких проводяться лекції, тематичні дискусії та розв'язання ситуаційних завдань	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	дистанційне навчання в синхронному режимі – доступ до вебкабінету відео-конференції надається після реєстрації
Назва дистанційного курсу (модуля)	–
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	відвідування занять (дистанційно в синхронному режимі) – 50 %; підсумковий контроль – 50%. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомих ваг кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю
Форма підсумкового контролю	тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин / кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
Тема 1. Вступ до штучного інтелекту. Роль ШІ у цифровому розвитку	5	–	4	–	1
Тема 2. Етичні та правові аспекти використання штучного інтелекту публічними службовцями	5	–	4	–	1
Тема 3. Оптимізація робочих процесів публічних службовців за допомогою використання інструментів штучного інтелекту	5	–	4	–	1
Тема 4. Кібербезпека та конфіденційність даних при використанні штучного інтелекту	3	–	2	–	1
Підсумковий контроль результатів навчання	2	–	2	–	–
РАЗОМ	20/0,67	–	16	–	4

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Вступ до штучного інтелекту. Роль ШІ у цифровому розвитку

Огляд концепції ШІ. Визначення та основні поняття. Вплив ШІ на різні сфери життя та галузі діяльності. Застосування ШІ у публічному управлінні. Машинне навчання та нейронні мережі. Обробка природної мови та комп'ютерний зір. Системи розпізнавання обличчя, голосу, тексту. Дезінформація та види цифрової пропаганди засобами ШІ.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія та розв'язання ситуаційних завдань.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Історія розвитку та сучасні тенденції ШІ. Основні методи та підходи до розвитку ШІ.

Тема 2. Етичні та правові аспекти використання штучного інтелекту публічними службовцями

Етичні аспекти використання ШІ. Галюцинації ШІ. Моральні аспекти та етичні принципи у використанні ШІ. Правові аспекти ШІ. Прозорість та підзвітність алгоритмів. Забезпечення безпеки та захисту особистих даних. Нормативно-правове забезпечення використання ШІ в державних органах.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Аналіз законодавства щодо захисту даних, приватності та інших прав, пов'язаних із використанням ШІ. Використання ШІ в процесах прийняття рішень.

Тема 3. Оптимізація робочих процесів публічних службовців за допомогою використання інструментів штучного інтелекту

Огляд інструментів ШІ. Персоніфіковані інструменти ШІ: ChatGPT 3.5 / ChatGPT 4, Microsoft Copilot, Microsoft Designer, Microsoft Vacation planner, Google Gemini, DeepL, Grammarly тощо. Інструменти з алгоритмами ШІ професійного спрямування: Суд на долоні (WINCOURT), Verdictum PRO, DeepGreen Ukraine, DOZORRO, patenttranslate, Serenata.ai, Rosie, Jarbas, Kaggle. ChatGPT для підвищення власної ефективності.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія та розв'язання ситуаційних завдань.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Ознайомлення з політикою конфіденційності та налаштуваннями чат-ботів.

Тема 4. Кібербезпека та конфіденційність даних при використанні штучного інтелекту

Основи кібербезпеки та захисту даних в контексті ШІ. Огляд кіберзагроз та вразливостей при використанні ШІ. Методи виявлення кіберзагроз. Налаштування конфіденційності при використанні платформ ШІ. Захист інформації та даних в контексті ШІ.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Регулювання конфіденційності та законодавчі аспекти управління даними в контексті ШІ. Випадки використання ШІ для захисту даних та уникнення кіберзагроз.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за дистанційною формою здійснюється за такими складовими:

відвідування занять (дистанційно в синхронному режимі) 50 %;

підсумковий контроль (тестування) – 50 %.

Позитивне проходження тестування зараховується у разі надання правильних відповідей (51%).

Відвідування занять оцінюються на підставі відомостей реєстрації учасників навчання та активної їх участі (відповіді на питання, виконання завдань).

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОBOB'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Методи та системи штучного інтелекту : навч. посіб. для студентів напряму підготовки 6.050101 «Комп'ютерні науки» / уклад. : А.С. Савченко, О.О. Синельников. Київ : НАУ, 2017. 190 с.

2. Кронівець Т., Тимошенко Є. Правові аспекти захисту приватності життя людини в контексті використання штучного інтелекту. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 12. С. 295–297. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/68>.

3. Костенко О. Штучний інтелект (AI) і метавсесвіт : правові аспекти // Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 8. С. 301–308. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-8/66>.

4. Квітка С., Новіченко Н., Бардах О. Штучний інтелект у муніципальному управлінні: вектори розвитку // Аспекти публічного управління. 2021. № 9(4). С. 85–94. [https:// doi.org /10.15421/152140](https://doi.org/10.15421/152140).

5. Черненко Н. Штучний інтелект в управлінні персоналом // Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка. 2022. № 12. С. 76–83. <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2022.12.11>.

Перелік нормативно-правових актів

1. Дорожня карта з регулювання штучного інтелекту в Україні. Міністерство цифрової трансформації України. 2023. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/regulyvannya-shtuchnogo-intelektu-v-ukraini-prezentuemo-dorozhnyu-kartu>.

2. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2021–2024 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України. 2021. № 438-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/438-2021-p#Text>.

3. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України. 2021. № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text>.

іраcs.knu.ua